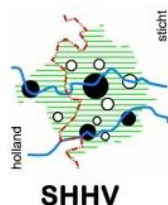


NIEUWSBRIEF

Oktober 2018 nr. 9



STICHTS-HOLLANDSE HISTORISCHE VERENIGING

opgericht in 1957 gevestigd te Woerden
De SHHV heeft per 1 januari 2018 de Culturele ANBI-status verworven

Werkgebied: De (voormalige) gemeenten: Bodegraven, Driebruggen, Harmelen, Kamerik, Linschoten, Montfoort, Oudewater, Snelrewaard, Willeskop, Woerden, Zegveld
Adres: Bekenlaan 20, 3448 XC Woerden / tel. 06-50 25 78 22 / mail@shhv.info / www.shhv.info
Bank: IBAN: NL42 RBRB 0943 3513 40 t.n.v. Stichts-Hollandse Historische Vereniging te Woerden
KvK-nummer: 40.46.44.34
Sociale media: De SHHV is ook bereikbaar via Facebook  en Twitter 

Uit het bestuur

Van de voorzitter



Lief en Leed

Omzwervingen brachten mij op een regenachtige zondagmorgen in het **Rijksmuseum Twenthe** in Enschede, gelegen vlak aan de rand van de wijk Roombeek die internationale bekendheid kreeg vanwege de verschrikkelijke vuurwerkramp. Tot en met 6 januari 2019 kunt u daar de prachtige expositie zien onder de titel "*Lief en Leed. Hollandse families in voor en tegenspoed*".

De schilderijen tonen op fascinerende wijze hoe men vroeger ook al personen kon 'fotoshoppen' door familieportretten te completeren met al lang overleden familieleden. Of om mysterieuze reden juist personen te verwijderen. Zo liet de Haagse ambtenaar Willem van den Kerckhoven zich door Jan Mijntens met zijn vrouw en al zijn veertien kinderen portretteren. Vijf van de veertien kinderen waren al overleden en kregen een plaats als engeltje in de lucht. Toen drie jaar na dato nog een zoontje geboren werd, werd het kind ingevuld naast vaders knie. De 'familiefoto' was weer compleet. Een sterke aanrader, wat mij betreft. En als u ook de vaste collectie bekijkt, komt u nog mooie werken tegen van Leo Gestel! Het museum bezit maar liefst 15 werken van deze vermaarde Woerdense schilder, waaronder enkele die hij maakte tijdens zijn verblijf in Mallorca.

Ik wens u veel leesplezier met deze Nieuwsbrief! Niek de Kort / voorzitter SHHV.

Speciale aandacht voor "Woerden en de Wereldbrand 1914 – 1918"



De Eerste Wereldoorlog en Woerden? We waren toen toch neutraal? Dus er kan nooit veel zijn gebeurd... Het is maar een van de opmerkingen die auteur **Bert van Elk** kreeg tijdens zijn zoektocht in kranten en archieven. Deze oorlog is niet zomaar aan Woerden voorbijgegaan. De stad had toen nog geen 5900 inwoners. Veel mannelijke inwoners moesten (weer) opkomen. Dat had gevolgen voor zowat elk Woerdens gezin. Hoe reageerde de gemeente op de komst van militairen? En heet het Exercitieterrein zo dankzij deze militairen? Op deze en nog veel meer vragen geeft het boek een antwoord. Het werk wordt uitgegeven door Boekscout te Soest (www.boekscout.nl) en telt 180 pagina's, geïllustreerd met zo'n 50 foto's. ISBN: 978-94-022-4720-6. Prijs: € 19,99. **Tip:** koop het boek bij de uitgever of via de (online) boekhandel.

Komende activiteiten

Maandag 15 oktober, 20.00 uur – toegang gratis

Het Rampjaar 1672 – hoe de Republiek aan de ondergang ontsnapte
een lezing door Luc Panhuysen

Locatie: Kapel Weddesteyn, Utrechtsestraatweg 50, 3445 AS Woerden.



Lodewijk XIV trekt bij Lobith de Rijn over, 12 juni 1672. Adam Frans van der Meulen, ca. 1672-1690. (Collectie: Rijksmuseum).

In mei 1672 zette zich vanuit Charleroi een gigantisch Frans leger in beweging met als doel de vernietiging van de Nederlandse Republiek. Wat volgde was een *Blitzkrieg* 'avant la lettre' en niets leek logischer dan dat de Nederlanders door de Franse overmacht zouden worden verpletterd. Maar de veroveringsmachine stokte, de Nederlanders wurmden zich uit hun hopeloze situatie en wisten de agressor met de staart tussen de benen het land uit te zetten.

In zijn lezing zal Luc Panhuysen vertellen hoe mensen van vlees en bloed het 'Rampjaar 1672' beleefden en hoe het ondanks alle paniek en wanhoop toch lukte om de supermacht van zijn tijd in het nauw te drijven. We kunnen dat ook lezen in zijn boek "Het Rampjaar 1672 – hoe de Republiek aan de ondergang ontsnapte". De lezer maakt daar kennis met de belevenissen van de familie Van Reede. Hun briefwisselingen gunnen ons een inkijkje in hoe mensen van vlees en bloed die periode beleefden.



(Foto: Jelmer de Haas)

Luc Panhuysen (1962) studeerde geschiedenis aan de Universiteit van Groningen. Na tien jaar werkzaam te zijn geweest bij een landelijk dagblad besloot hij de waan van de dag te verruilen voor de verbeelding van het verleden. Panhuysen combineert archiefonderzoek met het vertellen van een historisch verhaal, waarin de mensen van toen centraal staan. In zijn boeken verbindt hij de levensgeschiedenissen van zijn hoofdpersonen met de grotere lijnen van de Nederlandse en internationale geschiedenis. Hij is een veel gevraagd spreker, werkte mee aan verschillende cd-luisterboxen en valt regelmatig te beluisteren en te zien op radio en televisie. In 2005 publiceerde hij "De Ware Vrijheid. De levens van Johan en Cornelis de Witt" en in 2009 het eveneens goed ontvangen "Rampjaar 1672. Hoe de Republiek aan de ondergang ontsnapte."



Zijn boek "Oranje tegen de Zonnekoning. De strijd van Willem III tegen Lodewijk XIV" (2016) werd genomineerd voor de Libris Geschiedenisprijs. Het **nieuwste boek** van Luc Panhuysen is "Ooggetuigen van de Tachtigjarige oorlog" en wordt gepresenteerd op het Geschiedenisfestival, op 6 oktober, in Haarlem.

NIEUWSBRIEF

Oktober 2018 nr. 9

Dinsdag 27 november, 20.00 uur – toegang gratis
Ds. Haitsma lezing – Iconen – verzorgd door Paul Bröker
Locatie: Lutherse Kerk, Jan de Bakkerstraat 11, 3441 ED Woerden.



(Collectie Paul Bröker).

Deze lezing geeft een goed inzicht in het wezen en de verering van iconen binnen het orthodoxe christendom. Na een inleiding over de geschiedenis van de iconen komen de plaats die iconen innemen binnen de orthodoxe geloofsbeleving aan de orde. We zien de belangrijkste onderwerpen, samen met hun theologische en symbolische betekenissen. Zoals de verschillende voorstellingen van Christus, de belangrijkste iconen van de Moeder Gods, de iconen van de grote feestdagen, de Aankondiging, de Geboorte van Christus, de Doop in de Jordaan, en nog veel meer. Afgebeeld is de Oudtestamentische Triniteit (ca 1425) van de Russische iconenschilder Andrej Roeblov (1360-1430). **Tip:** zet de lezing in uw agenda!

Zaterdag 20 oktober, 14.00 uur: Excursie naar Fort Wierickerschans
Locatie: Zuidzijde 132, 2411 RX Bodegraven. Inschrijven verplicht – Kosten € 15,- p.p.



Foto: Fort Wierickerschans.

Aansluitend op de lezing van **Luc Panhuysen** over het Rampjaar (1672) organiseert de SHHV een excursie naar het **Fort Wierickerschans**. De kosten van het gehele arrangement bedragen € 15,- per persoon en dit bedrag kan ter plaatse worden voldaan (geen pinbetalingen!). De ontvangst is om 14.00 uur, met koffie/thee en appeltaatgebak. In verband met het plannen van de logistiek en de verzorgde rondleiding (1,5 uur) is aanmelding wel verplicht. Dit kan bij Marianna Kersten, per e-mail kersten33@kpnplanet.nl of per telefoon op 0348 415 528. Vervoer op eigen gelegenheid.

Vooruitblik SHHV lezingen – aanvang 20.00 uur, toegang gratis - tenzij anders vermeld

Maandag 10 december Ina Bertsch – *Relieken* – De Dam, Woerden. Let op: het programma voor deze avond is gewijzigd ten opzichte van vorige aankondigingen.

Dinsdag 15 januari 2019 Sophie Visser – *Het Reeuwijkse land* - geschreven en ongeschreven verhalen – De Dam, Woerden.

Dinsdag 19 februari 2019 Erik Gol - *Het Stadsmuseum door de eeuwen heen, een geschiedenis van verbouwingen en restauraties* – De Dam, Woerden.

Wetenswaardigheden

“Het Hof te Waarder: van Jeruzalem tot Nieuwerbrug”
Wierickehuis, Graaf Albrechtstraat 1, 2415 AW Nieuwerbrug aan den Rijn – zo. gesloten

Het Hof te Waarder was van ongeveer 1325 tot de Reformatie een **Johannieter commanderij** aan de Korte Waarder in Nieuwerbrug. Het was een kloostertje en boerderij waarvan de commandeur ook pastoor van de kerk in Waarder was. Na de Reformatie is er meestal een boerderij geweest. Rond 1985

NIEUWSBRIEF

Oktober 2018 nr. 9

zijn er op het terrein aldaar belangwekkende archeologische vondsten gedaan die gedateerd worden van 1350- 1700. **Tip:** De ruim 100 beschikbare items zijn onlangs gerestaureerd! Aanbevolen!

Oktober: Maand van de Geschiedenis



Conservator Stephanie Rompa in het depot bij het gehavende schilderstuk. (Marnix Schmidt, AD)

Ook in Woerden en omgeving is er een aantrekkelijk programma georganiseerd in samenwerking tussen SHHV en het **Stadsmuseum Woerden!** Op 7, 21 en 28 oktober kunt u tussen 13.00 en 16.00 uur genieten van een korte lezing over Het Beleg van Woerden uit 1575 / 1576. Speciaal voor deze maand toont het Stadsmuseum ook het gelijknamige schilderij uit circa 1600, waarvan de maker onbekend is. **Tip:** doe mee aan de crowdfundingactie! Informatie over de Maand: <https://www.maandvandegechiedenis.nl/page/782/programma>.

Nationale Archeologiedagen: 12, 13 en 14 oktober



Graaf zelf naar scherven! (Bron: Museum Hoge Woerd, De Meern).

Op deze dagen kan iedereen kennis maken met alle facetten van archeologie in Nederland. De dagen brengen het verleden tot leven, vertellen het verhaal van vroeger en zijn een unieke gelegenheid om eens mee te kijken wat er allemaal in de Nederlandse bodem verborgen zit en zat. De Archeologiedagen sluiten aan bij het Europees Jaar van het Cultureel Erfgoed. Het **Museum Hoge Woerd in De Meern** organiseert tal van activiteiten voor jong en oud. Maar ook op andere plekken binnen en buiten de provincie Utrecht kun je terecht. Kijk op: <https://www.archeologiedagen.nl/programma-2018/>.

Tip: op 13 oktober organiseert het **Stadsmuseum Woerden** van 13.30 – 16.30 Flitslezingen over de Bataafse Opstand. De toegang is gratis, maar laat je Museumjaarkaart wel scannen!

Expositie: "Relieken", 12 oktober 2018 t/m 13 februari 2019



Armreliquarium met relik van de Heilige Lucia (Afbeelding: Museum Catharijne Convent).

Wat is de kracht van relieken? Waarom worden ze gekoesterd en reizen mensen er duizenden kilometers voor? U staat oog in oog met de meest bijzondere relieken uit verschillende tijden, culturen en religies. Het woord relik komt van relinquere, wat 'overblijven' betekent. Een relik is een tastbaar overblijfsel dat herinnert aan en verbindt met een persoon, plek of gebeurtenis. Binnen het christendom, het boeddhisme en de islam kunnen relieken restanten zijn van een persoon die een voorbeeldstellend leven leidde. Maar ook voorwerpen die de mensen dichterbij hun voorouders, belangrijke

staatshoofden, historische helden, idolen en andere rolmodellen brengen, zijn al eeuwenlang populair. Het **Museum Catharijne Convent te Utrecht** brengt al deze aspecten samen in deze unieke tentoonstelling. **Tip:** bezoek deze expositie in relatie tot onze lezing op 10 december! Meer informatie: <https://www.catharijneconvent.nl/bezoek-ons/tentoonstellingen/>.

Deze Nieuwsbrief is namens het bestuur samengesteld, onder dank aan de vele informanten en tipgevers. **Suggesties voor de volgende Nieuwsbrief? Mail de informatie naar mail@shhv.info**